

וכן אם אסרה בנדר פירות חנווני זה עלי, כיון שיכול להביא לה פירות מחנווני אחר אין זה ענוי נפש, ואינו יכול להפר⁽²⁾.

ואם לא היתה פרנסתו של הבעל אלא ממנו, שרק חנווני זה נותן לו בהקפה, ולא ימצא אחר שיתן לו בהקפה, ופעמים שאין לו מעות, ונמצאת האשה מתענה —

הרי זה יפר, משום שהוא בכלל נדרי ענוי נפש, דברי רבי יוסי.⁽³⁾

אבל לתנא קמא, אפילו אם לא אסרה עצמה אלא מפרי פלוני, נחשב הדבר לנדר של ענוי נפש.

גמרא:

והוינן בה: משמע מדברי המשנה כי רק נדרי ענוי נפש הוא דמפר.

אבל נדרים שאין בהן ענוי נפש — אינו מפר.

והיינו, שסברה הגמרא עתה, כי כוונת

כיון שאם לא תרחץ היום, תהיה מותרת להתרחץ לעולם, אין נדר שכזה בכלל נדרי ענוי נפש.

ואף על גב שאסורה היום ברחיצה, סובר רבי יוסי שענוי של יום אחד אינו נחשב ענוי, ואינו אלא בכלל נדרים שבינו לבינה, שאינו מפר אלא לעצמו.

ואלו הן, לפי רבי יוסי, נדרי ענוי נפש:

אמרה: קונם, פירות העולם עלי.

כיון שנאסרה בכל הפירות שבעולם, הרי זה יכול להפר, משום שהוא נדר של ענוי נפש.

אבל אם אסרה בנדר פירות מדינה זו עלי, אינו יכול להפר, אלא, יביא לה ממדינה אחרת. כי היות שיכול להביא לה פירות ממדינה אחרת, אין זה נדר של ענוי נפש.

וכל זה דוקא כשנדרה מפירות מדינה אחרת, שאינה דרה שם. אבל אם אסרה עליה את פירות מדינתה שגרה שם, כיון שטורח גדול הוא להביא פירות ממדינה אחרת, אף רבי יוסי מודה שהוא בכלל נדרי ענוי נפש, ויכול הבעל להפר.

מנדרים ה"ז) נקט שדעת הרמב"ם היא, שרבי יוסי סובר שאין זה אף בכלל דברים שבינו לבינה.

3. בחידושי רבי עקיבא איגר (החדש) תמה, מאי שנא ממה דאיתא לעיל לד ב, שאם אסר אדם את חברו מלהנות מכרו, ואמר "ככרי עליך", ונתנו במתנה לאדם אחר, כיון שעכשיו אין הככר שלו, הוא אינו בכלל לשון הנדר, ומותר לו להנות מן הככר. ואף באופן של משנתנו, שאסרה את פירות החנווני עליו, כיון שעכשיו

כחול ופיקוס, אבל לגבי קישוט של למ?ט?ה, גם תנא קמא מודה שאינו בכלל ענוי נפש אלא הוא בכלל נדרים שבינו לבינה. אולם לפי דעת הגר"א (יו"ד סי' רל"ד ס"ק קי"ח) אף בקישוט שלמטה תנא קמא סובר שהוא בכלל ענוי נפש. וכתב השלמי נדרים, שהמשנה דיברה רק על קישוט שבגוף, אבל לגבי קישוט של בגדי צבעונין, לפי כולם הוא בכלל נדרי ענוי נפש.

2. דעת הר"ן שאף רבי יוסי מודה דחשיב כמו נדרים שבינו לבינה, אולם הכסף משנה (פי"ב